

Sp. zn. 16/2020/NZ/PB
Č. j. KVOP-53171/2020
Datum 16. prosince 2020

Vážená paní
MUDR. Dagmar Dvořáková
náměstkyně pro léčebnou péči
Psychiatrická nemocnice Jihlava
Brněnská 455/54
586 24 Jihlava

Vážená paní náměstkyně,

děkuji Vám za dopis ze dne 3. 12. 2020, kterým jste se dodatečně vyjádřila ke zprávě ze systematické návštěvy Psychiatrické nemocnice Jihlava (dále také jen jako „nemocnice“).

Podle poskytnutých podrobných vyjádření mám za to, že zařízení přijalo naprostou většinu navržených opatření. Po zhodnocení vyjádření nemocnice ke zprávě docházím k závěru, že jsou dostatečná, a systematickou návštěvu Psychiatrické nemocnice Jihlava uzavírám.¹

Nadále mezi námi zůstává rozpor v otázce používání kamer (opatření č. 8). Ačkoliv se nemocnice v otázce používání kamer zcela neztotožnila s mými doporučeními, provedený monitoring pojmám z perspektivy celkového cíle, tedy posílení prevence před špatným zacházením. Proto jsem i s tímto výsledkem spokojena.

Shodujeme se, že se jedná o otázku, která nemá jasnou právní úpravu, neboť není k dispozici legislativa upravující použití kamerového systému ve zdravotnických zařízeních. Zároveň jsem si vědoma, že v otázce používání kamer ve zdravotnických zařízeních by měli poskytovatelé zdravotních služeb dostat od Ministerstva zdravotnictví podporu typu metodického doporučení, o jehož vznik usiluji.

Dosavadní dialog k používání kamer shrnuji v následujících odstavcích.

Uvádíte, že místa, kde je kamerový systém instalován, jsou náležitě a viditelně označena, k zobrazovaným skutečnostem nemají přístup nepovolané osoby a není pořizován žádný záznam. Informace o používání kamer je uvedena ve vnitřním řádu nemocnice a pacienti jsou o tomto informováni při přijetí na oddělení, respektive hned jakmile to umožní jejich zdravotní stav. Kamery nepoužíváte na toaletách ani ve sprchách. S tímto přístupem souhlasím a oceňuji ho. Za správný považuji rovněž postup, kdy na pokoje sledované kamerovým systémem jsou umísťováni výhradně pacienti se zvýšeným dohledem, který je ordinován na základě individuálně hodnoceného rizika u pacienta.

Co se týče používání kamer ve společných prostorách, píšete, že pozornost personálu sledujícího zobrazované skutečnosti je primárně věnována pacientům se zvýšeným dohledem. Také uvádíte, že stabilita psychického stavu pacientů, u nichž již aktuálně není zvýšený dohled ordinován, zůstává často křehká, a nezřídka v tomto období dochází k náhlému zhoršení stavu s rizikem autoagresivního nebo heteroagresivního jednání

¹ Ve smyslu § 21a odst. 4 zákona o veřejném ochránci práv.

i při minimálním podnětu. Toto riziko je zvýšeno ve společných prostorách, kde dochází ke kumulaci osob. Argumentujete, že kamery v žádném případě nenahrazují osobní kontakt personálu s pacientem, ale umožňují personálu sledovat dění i během nezbytné činnosti v ambulanci, případně včas zasáhnout.

Jsem ráda, že si je personál vědom nenahraditelnosti osobního kontaktu personálu s pacientem kamerami. Zároveň si však dovoluji zdůraznit, že pokud existuje důvodná obava ze vzniku nežádoucí události ve společných prostorách, je třeba nad pacienty zajistit potřebný dohled personálem. V situaci, kdy personál nemůže zajistit potřebný dohled nad pacienty a je třeba ho zajistit či doplnit kamerami, které personál sleduje během jiné pracovní činnosti v ambulanci, je to signál, že má být personální složka posílena. K tomu dodávám, že vyhláška o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb představuje pouze obecnou úpravu a dle mého názoru plně neodráží náročnost práce na psychiatrickém oddělení. Naplnění vyhláškového minima proto nepovažuji za záruku dostatečného personálního zajištění v nemocnici.

Nakonec uvádíte, že umístění kamer ve společných prostorách se příliš neliší od jejich používání v jiných veřejných institucích a veřejně přístupných místech. S tímto však nemohu souhlasit. Společné prostory jsou často soukromým místem, kde pacienti tráví velkou část svého volného času. Věřím, že pacienti ke své léčbě potřebují prostor, kde mohou být sami a nemusí usměrňovat své chování, protože jsou sledováni kamerami. Z tohoto důvodu zastávám názor, že používání kamer ve veřejných prostorách jiných veřejných institucí nelze srovnávat s užíváním kamer ve společných prostorách na oddělení v nemocnici.

Závěrem výslovně oceňuji vstřícný přístup nemocnice k navrhovaným opatřením a vážím si ho. Mám za to, že energie, kterou nemocnice věnovala realizaci opatření, povede k dalšímu zkvalitnění péče.

Zpráva a návazné písemnosti budou v souladu s § 23 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv a podle zavedené praxe zveřejněny v informačním systému Evidence stanovisek ochránce.²

Ještě jednou Vám děkuji za poskytnutou součinnost.

S pozdravem

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

² Evidence stanovisek ochránce je dostupná zde <https://eso.ochrance.cz/>.